

ACADEMIA ROMÂNĂ

CONTRIBUȚII DOCUMENTARE

LA

ISTORIA OLTENIEI

IN VEACUL AL XIX-LEA

DE

N. IORGA

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE.

EXTRAS DIN:
ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE
Seria II. — Tom. XXXVI.
MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE

BUCUREȘTI

LIBRĂRIILE SOCEC & Comp. și C. SFETEA

LEIPZIG

OTTO HARRASSOWITZ.

VIENA

GEROLD & COMP.

1914.

35.937

Prețul 20 bani.

Analele Societății Academice Române. — Seria I :

Tom. I—XI. — Sesiunile anilor 1867—1878.

Analele Academiei Române. — Seria II:

L. B.

Tom. I—X. — Desbaterile și memoriile Academiei în 1879—1888.

Indice alfabetic al volumelor din *Anale* pentru 1878—1888 2.—

Tom. XI—XX. — Desbaterile și memoriile Academiei în 1888—1898.

Indice alfabetic al volumelor din *Anale* pentru 1888—1898 2.—

Tom. XXI—XXX. — Desbaterile și Memoriile Academiei în 1898—1908.

Indice alfabetic al volumelor din *Anale* pentru 1898—1908 2.—

Tom. XXXI. — Desbaterile Academiei în 1908—9 5.—

• XXXI. — *Memoriile Secțiunii Istorice* 10.—

Patruzeci și doi de ani de domnie a Regelui Carol I, de *D. Sturdza*. —,20

Un proces de sacrilegiu la 1836 în Moldova, de *Radu Rosetti*. —,50

Letopiseșul lui Azarie, de *I. Bogdan* 1,60

Cum se căutau moșiile în Moldova la începutul veacului XIX.

Condica de răfucală a Hatmanului Răducanu Roset cu vechilii

lui pe anii 1798—1812, de *Radu Rosetti* 1,50

Originile asiro-chaldeene ale greutăților romane, de *Mihail C. Suțu*. —,20

Arhiva senatorilor din Chișinău și ocupațiunea rusească dela

1806—1812. I. Cauzele războiului. Inceputul ocupației, de *Radu*

Rosetti 2.—

Negru Vodă și epoca lui, de *Dr. At. M. Marienescu* —,50

Criminalitatea în România, după ultimele publicațiuni statistice,

de *I. Tanoviceanu*. —,30

Arhiva senatorilor din Chișinău și ocupația rusească dela 1806—1812.

II. Negotierile diplomatice și operațiunile militare dela 1807—1812.

Amănunte relative la ambele țeri, de *Radu Rosetti* 1,50

Unioniști și separatiști, de *A. D. Xenopol* —,50

• XXXII. — Desbaterile Academiei în 1909—1910 5.—

• XXXII. — *Memoriile Secțiunii Istorice* 14.—

Știri despre veacul al XVIII-lea în țerile noastre după corespon-

dențe diplomatice străine. I, 1700—1750, de *N. Iorga* —,50

Arhiva senatorilor din Chișinău și ocupația rusească dela 1806—1812.

III. Amănunte asupra Moldovei dela 1808 la 1812, de *Radu*

Rosetti 1,60

— IV. Amănunte asupra Țerii-Românești dela 1808 la 1812, de

Radu Rosetti 2,—

Despre elementele cronologice în documentele românești, de *N.*

Docan. 1,20

Partidele politice în Revoluția din 1848 în Principatele Române,

de *A. D. Xenopol* —,50

Studii privitoare la numismatica Țerii-Românești. I. Bibliografie

și documente, de *N. Docan* —,60

Știri despre veacul al XVIII-lea în țerile noastre după corespon-

dențe diplomatice străine. II, 1750—1812, de *N. Iorga* —,80

Conflictul dintre guvernul Moldovei și mănăstirea Neamțului.

I. Înainte de 1 Iunie 1858, de *Radu Rosetti*. 1,60

Marele spătar Ilie Țifescu și omorirea lui Miron și Velișco

Costin, de *I. Tanoviceanu* —,50

Luptele dela Ogretin și Teišani din zilele de 13 și 14 Septem-

vrie 1602 (7111), de *General P. V. Năsturel* —,50

Conflictul dintre guvernul Moldovei și mănăstirea Neamțului. II.

După 1 Iunie 1859, de *Radu Rosetti* 1,50

Din amintirea unui boier Moldovean din jumătatea întâi a vea-

cului XIX, Dimitrie Ghițescu, 1814—1878, de *A. D. Xenopol* —,70

«Doamna lui Ieremia Vodă», de *N. Iorga* 1.—

Sociologia și socialismul, de *A. D. Xenopol* —,20

Despre metoda în științe și în istorie, de *A. D. Xenopol* —,20

Țara Severinului sau Oltenia, de *Dr. At. M. Marienescu* —,50

• XXXIII. — Desbaterile Academiei în 1910—1911 4.—

• XXXIII. — *Memoriile Secțiunii Istorice* 12.—

Francisc Rákóczy al II-lea, înviatorul conștiinței naționale ungu-

rești și Românil, de *N. Iorga* —,40

Un călător italian în Turcia și Moldova în timpul războiului cu

Polonia, de *N. Iorga* —,30

Două documente privitoare la revolta boierilor din țara Făgăra-

șului în favoarea lui Mihnea Vodă numit cel Rău, 1508—1510,

de *Ioan Pușcariu* —,20

Carol al XII-lea, Petru cel Mare și țerile noastre, de *N. Iorga* 1.—

Câteva note despre cronicile și tradiția noastră istorică, de

N. Iorga —,20

Alte lămuriri despre veacul al XVIII-lea după izvoare apusene.

Luarea Basarabiei și Monastirii de *N. Iorga* —,40

CONTRIBUȚII DOCUMENTARE LA ISTORIA OLTENIEI

IN VEACUL AL XIX-LEA

DE

N. IORGA

Membru al Academiei Române.

Sedinta dela 29 Noembrie 1913.

I.

Școala românească din trecut nu e, cu tot marele număr de documente pe care l-a publicat V. A. Urechiă, în *Istoria Școalelor*, destul de bine cunoscută, mai ales în ce privește două rosturi ale ei, cari nu sunt din cele mai puțin însemnate, și anume: Școala din provincie, în orașe și târgușoare, și școala particulară, — nu pensionul, ci modestul dascăl, care, răsărit într'un centru românesc, cutreieră casele pentru a răspândi între feciorii de boieri și negustori anume cunoștințe elementare.

Cine s'ar fi putut așteptă, de pildă, să găsească, la 1820, pe moșia tutoveană a Zorlenilor de lângă Bârlad, pe atunci proprietatea lui Alecu Callimachi Vornicul, «un dascal sistematicesc, adus înadins din Transilvania, ca să dă în limba patriei învățături de gramatică, de aritmetică, de theologhiie, și mai în urmă și de o scurtă gheografie», pentru «triizăci de ucenici», fii de țărani(1)?

Ardeleni de aceștia vor mai fi fost, și, când, între hârtiile comunicate mie de d-l profesor Ștefan Ciuceanu din Craiova, cari le aveă dela o mătușă a sa, am găsit câteva cari priviau pe «dascălul Ion», «Ion Nicolau», zis și Ion Cioca (de unde Ciuceanu), am crezut că acest nume românesc, adevărat «mocănesc», înseamnă pe unul din ai noștri de peste munți, din tovărășia lui Gheorghe Lazăr și a învățătorului anonim dela Zorleni, cu cari e contemporan.

(1) *Studii și documente*, VI, pp. 53—4, no. 150.

Aceasta cu atât mai mult, cu cât o foaie de hârtie, cuprinzând explicații la un plan al Vienei, care nu se află și el în această culegere, plan prețios, ca limbă întâiu, prin traduceri în noțiuni uzuale românești a noțiunilor înaintatei culturi germane, pareă că vine dela dânsul, care deci, ca și Lazăr, ca și Asachi, și-ar fi avut anii de petrecere acolo.

Lăsăm să urmeze aceste explicații înainte de a reveni la dascălul căruia numai cu greu i l-am putea atribui:

Adăugim numai că mirarea lăudătoare a tălmăcitorului nostru trebuie pusă alături cu aceea a bunului boier din Golești, Constantin «Radovici», care împărtășia părerea că, dată fiind siguranța vieții și plăcerile legate de dansa, grădinar la Schönbrunn eră totuș mai bine decât Ban în «ticăloasă Țara-Românească» (1).

Deosebirea nomenclurii românești e interesantă dela povestirea Goleșcului la lista autorului celui dintâiu—și poate unicului—plan românesc al Vienei: din ea se vede lupta pentru încetățenirea prin cuvinte cu greu iscodite și alcătuite a ideilor nouă ale veacului.

Scară rumînească a planului Viennii.

Tîlmăcirea acelor mai deosăbite înșămări ale planului, care s'au așă-zatū aici toate după alfabetū.

Augarten. O grădină cu pădure mare foarte meșteșugită și regulată.

Burg-Thor. Poarta Curții (Palatului).

Brigitta-Au. Pădure naturală (firească) cu plăcută verdeață.

Circus gymnasticus. Unde să face comedia englezască cu jocuri pă funii și pă cai.

Der Prater. Pădurea cea mai aproape de orașū, meșteșugită și naturală, cu livezi și cu de totū feliu de petrecanii în desfătări.

Der allen Menschen gewidmete Belustigungsort. Acestea sîntū scrise pă poarta grădinii de mai susū zisă *Augarten* și să tîlmăcește: locul de desfătare celū închinatū tuturorū oamenilorū (de obște).

Donau-Arm. Unū cracū (*Arm*) alū Dunării.

Exerzier-Platz. Locu unde să deprindū soldații.

Gemüse-Gärten. Grădinii cu saduri (verdețuri de mîncare).

Lustfeuerwerks-Platz. Unde să facū focuri meșteșugite, adecă felurimi de figurī de prafū și spirturi înū totū feliu de vâpseli și cu fișicuri de minune.

(1) *Insemnare a călătoriei mele făcută în anul 1824, 1825, 1826*, ed. Nerva Hodoș, București 1910, p. 22 și urm.; locul citat, la p. 49.

Panorama. Unde să arată clădite multe feliuri de lucruri, precum cetăți mari, zidiri minunate și altele.

Quartiers de la ville. Deosăbirea cu văpseli acelor patru părți ale cetății.

Ringelspiel. Dăicăiușuri (1), învîrtituri și alte jucării cu muzică.

Sections de faubourgs. Mahalalele afară din cetate.

Stadtgut. Moșie a cetății.

Table numerique de Maisons dans la ville. Tablă de numerele casălor și numirea ulițelor în cetate.

Zidiri ale Ținutului și ale publicului în cetate.

K. K. Palat împărătesc ce să zice Burgü.

» grădinile cele noi ale Curții.

» cea de de multă canțellarie a Împărăției.

» Bibliotecă a Curții.

» Școală de încălecare.

» Salla (case mari) de reductă (de bală).

» Comoara (cămara Vistieriei).

» Cabineturi de lucruri vechi (anticvitate), de monede și de istoria naturală.

K. K. Theatru al Curții.

» Departamentu Marelui Vătaf al Curții.

» » Marelui Cămarășu.

» » Marelui Doctoru.

» » Marelui Comis al Grajdului.

» Canțellarie a Curții și a Ținutului.

» Biurò (casa) a Curții pentru tot felu de materii trebuincoase la zidiri.

K. K. Casa unde să face jocu Commedia cu sfera.

» Departamentu Poliției cei mari.

» Palatu (casa) Ținuturilor Austriei cei de jos.

» Național-Banc al Austriei, unde să pună banii la păstrare cu dobîndă.

K. K. Ocîrmuire a Austriei-de-jos.

» Canțellarie a Curții ungurești.

» Canțellarie a Curții Transilvaniei.

» judecată a Appelațiilor și a persoanelor nobile de Austria-de-jos.

» Canțellarie a Conzistoriului de Război.

» Casa de arme.

(1) Dela: dălcăuci.

K. K. Administrația Domeniilor (moșiilor).

- » Casa osîndirii militarilor.
- » Departamentu iconomicesc alu Maghistratului.
- » Casa de armele orașanilor.
- » Canțellaria Bohemiei, Austriei și a Galiției.
- » Curtea de sfat al orașului (1).
- » Canțellarie a războiului.
- » Direcția (ocîrmuire) a poliției.
- » Casă a osîndirii (închisoarea) poliției.
- » Departamentu lotăriei.
- » Departamentu alu îngrijirii pentru sare.
- » Casa osîndirii de obște a orașului Viennii.
- » Departamentu de cărțile Sfatului de război.
- » Magazin alu productelor metalicești.
- » Dughianul (vamma).
- » Direcția dilijanțului.
- » Biblioteca Universitatului (Școalei cei mari).
- » Departamentu Vinătoarei și pădurilor.
- » Universitetul (Școala de obște).
- » Departamentul reghiei tutunului și a tipariului de înștiințări.
- » Administrație a moșiilor împărătești.
- » Departamentu alu materiilor trebuincoase la război.
- » Casă a monedelor.
- » Departamentu alu monedelor în aramă.
- » Casă a damelor pentru zidirea savoicescă.
- » Școalele normale.
- » Academia de meșteșuguri.
- » Pansion alu fetelor, adecă unde își au lăcașu și învață multe feliuri de învățături.

K. K. Theatru.

- » Casă de împrumutare de bani cu emmanetă.
- » Departamentu alu arhitecturii.

Biserici și mînăstiri.

Biserica a Palatului K. K.

Biserica Mitropolicească a Sfintului Stefanu.

Mînăstirea Șottilor.

(1) *N.B. Chesarocrăescă. ** Departamentu, Casa de dregătorie. ‡ Crăiască. — ⊕ — Ad-
ministrație (ἐπιστοσία), casă de îngrijire.—N'am reprodus și semnele (N. E.).

Biserica naționului italianescă.

Biserica Bohemiloră lievoriană (S. Alfons de Ligorio. N. E.).

Biserica Sfîntului Salvatoră.

Biserica garnisoniloră.

» Sfîntu Ruprehtă.

Mînăstirea Sfîntului Petru.

Mînăstirea Dominicaniloră.

Biserica Universitetuluiă (a Școalei).

Mînăstirea Franțiscaniloră (a călugăriloră).

Mînăstirea călugăriloră a Sfînti Iursula (Ursula. N. E.).

Biserica Sfîntei Annei.

Mînăstirea Capușiniloră.

Mînăstirea Sfîntului Mihailă.

Mînăstirea Avgustiniloră.

Biserica după orînduiala nemțască (= *Deutscher Orden*).

Biserica după orînduiala Maltei (Ordinul de Malta ; N. E.).

Bisericii grecești (4).

Templu (casă de rugăcune) ală ispovedaniei ausburghinești (Confesiunii de Augsburg ; N. E.).

Templu ală ispovedaniei elveticești.

Sinagogură ale Ovreiloră (2).

Birtură mară și hanură.

la (sămnu) Înpăratu Romaniloră.

la Împărăteasa Austriei.

la Craiulă Ungariei.

la boulă de aură.

la boulă albă.

la Sfînta Troiță.

la leul albă.

la cerbu de aură.

la omu sălbatecă.

la Arhiducu (Marele Voevodă) Carlă.

la Coroana Ungariei.

la Mačachelhovă.

la lebăda.

Înă mahalale afară dină celate.

Zidiră ale k. k. Curți a Țînutuluiă și ale publiculuiă.

I. K.K. Departamentă ală corăbiiloră.

» Departamentă ală apeloră.

» Augartenă (grădină frumoasă).

» Casă a osîndirii.

V. » Casă a invalidiloră (celoră ertați din rășboiă).

» Școală de doftoriiă dobitoaceloră.

» Grădina botanicească (cu totă feliu de sadură).

- V. K.K. Casa de îngrijirea doftoriilor militarești (soldaților).
- » Belvederă și galleria chipurilor zugrăvite.
- » Casa nobilei cvardii nemțești.
- VI. » Politehnicul Institut (Academie de multe felii de meșteșuguri).
- » Academia Tereziană pentru nobili.
- » Institutul (școala) muților și a surzilor.
- VII. » Casa pentru podoaba Teatrurilor.
- » Academia iscodirilor de mașini.
- VIII. » Casa unde închid la lucr[u] p[ă] cei netrebniți, până să facă oameni de ispravă.
- XX. K. K. Grajdul alu Curții.
- XXI. » Casă a cvardiei nobile ungurească.
- XXVIII. » Casă a copiilor lăpădați.
- » Spital politicesc.
- » Fabrică de puști.
- » Spital militaresc.
- » Iozefina Academie pentru doctori și pentru hirurgi.
- » Casă a copiilor sîrmani.
- XXXIV. » Fabrică de porțelan.

Biserici și mînăstiri.

I. Biserica Sfîntului Leopold.	XII. Biserica Sfînta Mărgărita.
Biserica a Carmeliților călugări.	XV. Sfîntul Eghidi.
Mînăstirea și spitalu fraților Mi-	XVIII. Sf. Iosif.
lostivirji.	XIX. Mariaifă.
Biserica Sfîntului Ioan.	XXI. Sf. Ulric.
III. Biserica a Sfînteii Mărgăritei.	Mînăstirea Armenilor.
V. Convictul (κοινόν) biserice.	XXIII. Biserica Sfîntului Lavrentie.
Biserica Sfîntului Tecla și casa	XXIV. Biserica ce să zice 7 țufluh-
celor ce încep a să însănătoșă.	turi (7 καταφύγια, năzuiri).
Biserica Avgustinilor.	XXVI. Biserica Piaristilor și școală.
Mînăstire și Spital a călugărițe-	XXXIII. Mănăstire enoricească.
lor elisavetine.	Biserica a casei purtătoare de
Biserica Precești pentru naștere.	grijă de cele spre hrană.
Mînăstirea Salesienilor călugărițe.	Biserica a Bunei-Vestiri a Precești.
VI. Biserica Sfîntilor îngeri păzitori.	XXXII. Biserica ce să zice la 14 Notel-
Biserica a Sfîntului Carl Boro-	fer (14 ajutători la vreme de ne-
meu.	voie).

Biserica a Sfintei Tecla. XXXIV. Minăstirea enoricească a Ser-
 XI. Biserică a Sfîntului Ilarianu. viților.

Birturi mari și hanuri.

- I. la cerbu de aură.
- la mielă de aură.
- la vulturu negru.
- la trandafillu albă.
- la bou negru.
- la para de aur.
- la ingeru de aur.
- la cocoșu roșu.
- VI. la mielă de aură.
- la rața roșie.
- la trei corone.
- la strugure.
- la cugla (*Kugel*. N. E.) de aură.
- la calu roșu.
- la ursu de aură.
- XVII. la crucea albă.
- la trei potcoave.
- XIX. la crucea de aură.
- la Țapu albestu (*sic*).
- XXXIV. la cocoșu albă.

Ca dascăl «trebuincios orașului», deci în rost public, probabil, apare «Ionă sină Nicolae, ce-i zice și Ciocă» la 1820, scutit de biruri, și un act din 1823 arată că avem a face cu un simplu Grec din Siphnos, venit în țară la 1805.

I.

Cinstiți dumv. boeri îndreptători ai orașului Craiovei.

† Pentru Ioană dascălu de acolea dină orașul Craiovei s'au mai scrisă dumv. ca întru nimicu supărare să nu-i faceți, și împotriva să vede urmarea dumv., căci prină jalba ce au dată să plănge că totă l-ați fi supărându de dajdie.

Lucrulă dă mirare fu cumă dă s'au mai supărată peste porunca ce vi s'au trimisă, iară mai vărtosă că, acesta fiindă dascălu, trebuinciosă orașului pentru învățătura copiiloră, s'arū cuveni a i să face și alte agutoară, ca să-lă tragă inima mai multă a să sili spre învățătura copiiloră. Ci iată dă iznoavă

seriemă dumv. să-î dați bună pace, ne mai supărându-lă întru nimic de aici înainte, ca să-și poată căuta cu odihnă meseria învățaturii copiilor, și sântă

Ală dumv. gata

820, Mai 18.

Velă Vist.

Cinstiților dumnealor boerilor îndreptători ai orașului Craiovei cu frățască dragoste.

No. 339, galbină.

Dascălu Ionă sină Nicolae, ce-î zice și Căcă.

II.

De la Casa cercetării streinilor otă Craiova.

Ionă sină Nicolae Grecă otă Sifnu, venită aici de ani 17, nu este așezată la nicio orânduială, fără de cătă este dascălă, învață copii dină politie; are soție pământeancă, are casă înă mahalaua Sf. Ilie, șade într'ansa; are și prăvălie la uliță și vie înă Vălcănești; la față zmadă, păru negru, mustăți și barbă neagră, la stată de mijloc, portă neguțătorescă; a dat chezaș pământeană pă Dumitru Marco ot mahalaua Sf. Spiridonă. De aceia i s'au dată această adeverință spre a fi știută. Iscălitură.

823, Ghenară 11.

Trecută înă condică.

Insurat, cum spune certificatul precedent, cu o «pământeancă», el nu părăsi niciodată țara, unde-și aveă casă și pământ. La 1833 încă i se întăria «asidosia»:

III.

Carte de apărare.

De la Sfatulă administrativă al prințipatului Țării-Românești lui Ioan Nicolaă, trăitoră înă or. Craiovi, că, pă temeiulă jurnalului încheiată la 1-iă Dechemv., s'au ertată de totă felu de dare către Stăpînire înă curgere de patru ani, pentru sărăcia și bătrînețele înă care aă ajunsă, și pentru că s'au aflat multă vreme învățătoră de limba grecească, socotindu-să această asidosie de la 1 Ghenară anulă 1834. Dreptă aceia i s'au dată această adeverință cu iscăliturile și pecetea Sfatului, înă or. București, anulă 1833, Dechemvie.

«Marele Dvornic dină Lăuntru, pentru Marele Vistier; pentru Secretară Sfatului», iscălesc.

Singurul său copil, o fată, Savca, eră căsătorită cu un ceasornicar, Zaharia Popovici, Sărb, care se mută la Belgrad, cum se vede din acest destul de rar act al «Maghistratului» local:

IV.

Plineputenția.

Fiindă-că, la vreme cîndă amă fostă eă, mai josă iscălita, împreună cu mai josă iscălitulă soțulă mieă, în orașulă Craiova dină Valahia Mică, amă vîndut înă anulă 1829 dină casăle noastre jumătate (partea ce me-ăă fostă de zestre) lui Pătru Marcovici cojocarulă și lăcuiorulă pomenitulă orașă, dreptă lei 1.500, adecă una mie și cinci sute, care suma de bană am lăsat-o la numitu cu dobînda, după cuvîntarea zapisulă nostru, cîndă ăă trecută soroculă zapisulă amă trimisă pomenitulă Pătru înă mai multe rîndură scri-soare și cererea ca să ne trimiță mai susă zisă suma de bană ale casăloră, dară dumneală vedemă că să arată cu nesupunerea și adiaforie într'atită, încît, nu numai că nu voește să ni trimiță bană, ci încă nici răspunsă să ne dea.

De aceia acumă eă, dină preună cu soțulă mieă, trimitemă acastă deplină înputernicire tatălă mieă, anume Ioană Nicolae dascalu și lăcuiorulă orașulă Craioviă, cu care ilă înputernicimă ca să aibă tot dreptulă a lua mai susă pomenitele case de la numitu Pătru înnapoi, împreună cu chirie loră, de la mai susă arătatulă ană și pîna astăză, pentru că și eă am priimită suma acastă de bană de la pomenitulă părintele mieă, împreună cu cuvenitulă interesu loră deplină. După acastă va îndatora cinstita stăpînire de acoloa pă numitulă Pătru d'a direge toată stricăcune ce va fi înă casăle și înpreșurulă loră, după cumă s'ăă găsitu de cinstitulă Divană și de vecină cu cale.

Și de acumă înaintea pomenitulă părintele nostru rămîne bună stăpînă pă mai susă zisele case, pentru că soțulă mieă ăă cumpărată aici doaă prăvăliă, dină care una me-ăă dat-o mie (andipriconă), care prăvălie să prețu-este de lei 3.000, că părinți mieă să n'ăibă nică grijă de lipsă zestriă mele.

Cîndă amă plecată dela Craiova, amă priimită dină pomenită sumă prețulă casăloră lei 400, care bană să îndatorează părintele nostru d'a-ă întoarce numitulă Pătru cu dobînda loră.

Și, pentru o vie de rîndură 50, ce me-ăă fostă dat părinți de zestre, am primită și pentru dînsa prețulă de la tatălă mieă; de aceia rămîne de acumă înaintea și acea vie a dumisali.

S'ăă dat acastă înă orașulă Beligradă dină Sărbie, la 20 ale luni lui Ma[r]te, anulă 1838.

(Iscălită.) Savca, soția lui Zahariia Popovici, ceasornicară și lăcuiorulă dină Belgrad, fiica lui Iovană Nicolae dină Craiova.

(Iscălită.) Ζαχαρίας Παπ. ώρολογάς Βελιγραδιου,

adecă: Zahariia Popovici lăcuiorulă dină Beligradă.

Că este această plineputenția dată de la Zahariia Popovici ceasornicarul de aici și de la soția lui, după cum ei amândoi, înfățișându-să în persoană la maghistrat, au încredințat, și maghistratu cu obișnuita iscălitură și pecetea sa adeverează.

Locul pecetii.

Iscălită: Clenul Maghistratului al Ținutului Beograd din principatul Sărbii:

Podpolcovic Golub Petrovici.

Iscălită: Ștefan Radmilovici, secretar.

Τὸ παρὸν εἶναι τὸ πληρεξούσιον γράμμα τοῦ γαμβροῦ μου
Ζαχαρία ἀπὸ Βεληγράδου (sic!).

1838, Ὀκτωβρίου (sic).

S'au tălmăcit de mine, suptă-iscălitul, din cuvânt în cuvânt, după cea originală plineputenția serviianescă întocmai, în oraș Craiova, anul 1838, luna Octv. 25.

Ath. Milanovici.

Încă dela 1831 și la 1834 se întâlnesc sinete pentru «dascălu Ion», ba chiar, ceeace arată că se îngrijise de suflet, «dascălu Ion Hagi». La 1855 el era mort de mult, cum reiese din această

V.

Dovadă.

Supt-însemnați dăm această știință a noastră că locul din mahalaoa Sf. Spiridon ce este alături cu al răposatului dascălu Ioan Cioacă și peste drum de casele d-lui Sărdaru Nicolae Vladimirescu, este într'adevăr al dumnei Dumitrani Dumitriu... și că vînd d-lor patru stînjini către d-lui Simion Ioan Cioacă...

1855, Mai 4,

Craiova.

(Martur și Marco Cărstovici).

Înainte de a trece la «domnul» Simion Ioan Cioacă facem loc actului din 1834 relativ la un alt dascăl, Român acesta, Oprea:

Dăm această adeverință la mîna dumnealui taicăi dascălui Opre cum să știe că prin jalba ce am dat cerând zeastrea maicăi și zeastrea surorii-meae ca să o ia cu bani cîtă să cuprindă în zapisul de cumpărătoare, care să află la Pătru Cojocariu, și văzându noi că fără dă taica nu

putemă descoperi dreptulă adevăr, că nu aveamă niciună sinetă la mână noastră, nici dovadă, pentru aceia ne-amă rugat de dumnealui numitu taica ca să ne ajute, și așa ș'au lăsată toate trebuințele sale, mai vartosă că zădea și casă noo, și s'au pusă cu sineturile ce i-au avută ca să ne ajute, și pentru aceia amă dată și deosăbită carte de vechilă înă mână-i ca să poarte judecata și ori cu ce chipă va putea ca să lămurească casa aceia care o ceremă prină jalbă, ca să rămăe suptă stăpânirea noastră prin judecată; dacă să va întâmpla vre o hotărâre, ca să dea numitu taica bani pentru că au vândută zestrea maicăi, să avemă noi a-i răspunde acei bani, și dumnealui să fie nesupărată, și, pentru toate ostenele și piecunea și pagubele, să avemă a-lă mulțumi cu tal. 300, adecă trei sute lei, și, dacă să va putea după pravilă ca să scoată cheltuelile de la numitu Pătru, să fie totă ale dumnealui, adecă taicăi. Și pentru încredințare ne-amă iscălită mai josă ca să să crează, iară, de ne vomă înpăca, să avemă a înpărți cu taica, dară fără dă dumnealui n'ave[mă] ca să ne împăcămă.

Eă, Anica, soția lui Gavrilă sină Miroviță, adevereză.

Eă, Gavrilă sină Miroviță, adevereză.

821, Avgustă 14.

II.

Simion Ioan Cioacă (Cioceanu) se făcă agrimensor, și se pare că acestui fapt i se datorește păstrarea între hârțile lui a o sumă de acte, dintre cari numai puține sunt scrisori adresate lui însuș, cele mai multe purtând numele lui Grigore Oteteleşanu, marele boier cu știință de hotărnicie pe lângă care se alipise (1).

Și din acte publicate în «Corespondența lui Dimitrie Aman» cu-

(1) De aceea se păstrează și alte acte privitoare la Oteteleşeni, ca acelea ce urmează:

1811, Aug. «Costandină Oteteleşanu Slugeră» către «preaslăvită și întâiulă comitetă ală prințipatului Valahiei», pentru «o moșioară anume Breasta otă sudă Doljă, carea imă este dă cumpărătoare dă răposata maica dă la dumnealui unchi-mieș, răpt. Cluș. Gheorghe Bengescu», care se «învecinește» cu Croșca.

Ordin «dă la întâiă Divană și comitetă ală prințipatului Valahiei», către «dumnealui bivă velă Vornieș Manolache Lahovari, întâiă dregătoră ală Divanului Craiovi i cătră dumnealoră cinstiți boieri divaniți».

Pecete roșie: «Pecetea Prințipatului Țării-Românești», cu toate județele: vulturul între doi lei, sub coroană, 1806.

1818, 14 Februarie. Carte de blăstăm dela episcopul de Râmnic Galaction privitoare la «prigonirea» între Clucerul Dinicu Oteteleşanu și Sărdăreasa Elena Bibeasca pentru «un codru de loc» între Slatina și Terpezița.

Pentru Grigore Oteteleşanu, vezi și scrisoarea lui Petrachi Poienaru către el, publicată de d-l P. V. Năsturel în n-rul din urmă al «Revistei Învățământului».

noșteam (1) rosturile de hotarnic, la Filiaș, la Meteu, ale acestui boier. Intre hârtiile lui Hagi Constantin Pop, ce le-am găsit la Sibiu, este o scrisoare din 29 Iunie 1829, prin care el cere două cazane de făcut rachiu (2). Alta, din 1823 (3), e dela fratele Iordachi, care e pomenit și în scrisorile ce vor urmă aicea.

Să adăugim că Ioan Otetelișanu fu, ca ispravnic de Ilfov, tovarășul celui Bărbuceanu Știrbei, care, după ce îndeplini o însemnată operă în noua alcătuire administrativă a Țerii-Românești sub Chiselev, eră menit să ajungă și Domn al ei (4).

Hotărnicia apropié pe Grigore Otetelișanu de mulți boieri, dela cari avem scrisori în această colecție, dar mai ales, pentru moșiile Drincea și Oprișorul, apoi și pentru altele, de Știrbei însuș.

O întreagă corespondență, în cea mai mare parte autografă, începând dela 1832 pentru a se urmă zece ani, ni s'a păstrat astfel. O dăm în paginile următoare.

Privitoare la hotare de moșii, la «alegeri de stânjeni», la alcătui de hărți, la procese cu deosebiți «vecini răzeși», cu boieri și boierinași, chiar cu câte o rudă, ca Ștefan Bibescu, ea are însemnătate, întrucât aceste răvașe intime, aceste hărți de afaceri ale cuivă care atunci nu credeă de sigur că va fi chemat să domnească, vădesc însușirile de căpetenie ale omului, pe cari le făceam să apară anul trecut printr'un memoriu cetit aici la desvelirea statuii din Craiova: spirit practic, punctualitate și exactitudine, respect de dreptul altuia, frică de Dumnezeu, familiaritate afectuoasă cu oamenii cari-i dovediseră că se poate răzima pe dânsii și—odată—subordonare a intereselor sale celor mai grave față de interesele, superioare, ale Statului.

I.

Frata. Am priimit scrisoarea dum., și îți foarte mulțămescu de planulă așazării satului dumv. ce-mi trimiteți. Cîtu pentru moșia Drincea i Oprișorul, așu vria să nu să dia prilej de pricinuire vecinilor răzași celor îndărătnici, să zică în urmă că noi nu ni-am ținut de sorocul ce li s'au fost încunoștiințat de către judecătorie. De aceia de trebuință neapărată ieste ca să li se dia de știre de locu iarășu prin tribunal, arătîndu-li-să sorocul

(1) Pp. 146, 153, no. 329.

(2) *Studii și documente*, VIII, p. 75, no. 530.

(3) P. 69, no. 461. Cf. *Corespondența lui D. Aman*, p. 104, no. 251.

(4) V. *Studii și documente*, VIII, pp. LX-I.

cîndu să îndătoriază a să afla negreșitū fieșcare la fața loculuī cu sineturile ce va avia; pe domnulū Poenaru il aveți aci peste o săptămînă. Dumnealū Sărdaruluī Gheorgache, fratelū dumatile, mă închinū cu frățască dragoste, și sîntū alū dumatile întocmai ca unū frate și slugă :

B. ȘTIRBEI.

Săneturile cele orighinale ale Drinciī și Oprișoruluī le am gata, și, de vorū fi neapăratū trebuincioase, îndată le voi trimite dum.

Cinstituluī și miie întocmai ca unū frate dumnealū Grigorie Oteteleșanu cu frățască dragoste, la Craiova.

(Notele unū A. K. pentru transmiterea scrisorii).

II.

Cu frățască dragoste mă închinu dumatile. Pentru Drincea i Oprișorū încă până astăzi nu am nicio știință de cele ce s'aū urmat, căci, una din doaa : saū să îndupleca toți veciniī răzași și da mulțămire, saū nu, saū dumv., ca unū hotarnic orînduit prin știința Stăpîniriī, urmiază ca să dați carte de hotărnicie și să știū la ce mă aflu, rămîindū la judecătoria a hotări asupra nemulțămiriī vre unū vecinū. De aceia vă rogū, frate, trimiteți-mī în grabă harta, dinpreună cu cartia de hotărnicie, ca să nu mai întîrziezu a da urmare (?) aceștiī pricinī.

Pentru Băilești, fiindcă arătați dumv. că trebuie a să arăta sineturile Rastuluī, Negoiuluī și a Galițiī, faceți bine a face cerere, ca unū hotarnicū orînduit prin știința Stăpîniriī, la judecătoria județuluī, și aceasta, de va fi trebuință, să va adresarisi către Logofeția Dreptățiī ca să îndatoreze la sorocū să-și trimită vechili denpreună cu sineturile. Căci așa ieste orînduiala. Apoi voi [lua] și ieū de știre ca să stăruescu pe lîngă Logofeție de a misca (*sic*) și grăbi lucru.

Aceste rugăciuni vă facu, domnulū mieū, și vă rogū să mă iertați de supărare, căci dorescu să văzū această pricină ce s'aū început, săvîrșită, și voi mărturisi către dumv. îndatorința mia cu fața vie (?). Și sîntū ca un frate și slugă.

B. ȘTIRBEI.

Cinstituluī dumnealū Grigorie Otetelișanu cu frățască dragoste, la Craiova.

III.

Cu frățască dragoste mă închinū dumatile. Iată să trimite dumatile copii adevărta de Marea-Logofeție a Dreptăți după seneturile moșii noastre Drincea, după care veī lua dum. piroforie, atât de suma stănjănilorū trupuluī aceștiī moșiī, câtū și de semnele ei.

Și te pohtescă ca, luîndu înu băgare de seamă, să să facă dreaptă măsurătoare spre a lipsi toată prigonirea dintre mine și vecini rezași (1).

Frate, osebite sineturi nu am găsită pentru Opișorulă; rămîne dară a să luoa înu băgare de seamă vechea stăpînire și sineturile vecinilor răzași, pe care să să îndatoreze dumnealoră a le da de față negreșit, iară pentru sineturile Drincii, de vei socoti dum. de trebuință, voi trimite și pe cele adevărate. Oricumă, rog pe dum. ca să te silești a să descoperi adevărul pe deplin, iară eă socotesc de prisosă a mai încredința pe dum. pentru ndatorirea ce o voi cunoaște înu totdauna.

832, Avg. 12.

Ca ună frate și
slugă

B. ȘTIRBEI.

Trimisăi dum. și copii după cererile ce amă făcută pentru dum., atitū la tribunalul județului Mehedinți pentru moșiile Drincea și Opișorulă, citū și la tribunalul Dolji, pentru moșia Băileștii.

Cinstitū mie ca ună frate dumn. Grigore Otetelișanu, cu frățască dragoste.

IV.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale.

Grăbescu a trimite dum. sineturile moșii Drincii i Opișorulă în originală, rugîndu pe dum. a pune silință a să dăscoperi cele adevărate hotară, silîndu și pe vecini a-și scoate sineturile loră, mai alesă de spre Opișoră, unde la ale mele nu să vede deslușire, iară acumă să mă învrednicescu de răspuns de priimire.

Și sîntă ală dumitale
ca ună frate și slugă

16 7-brie,
București, 1832.

B. ȘTIRBEI.

Serie-mă, mă rogă, pentru sineturile Băileștiloră ce trebuie să le trimită dumitale în grabă, și în originală sau în copii.

(Fără adresă.)

V.

10 Ghenarie 1834, București.

Amă scrisă dumv. în trecutele zile pentru hotărnicia Opișorulă și Drincii, ca să binevoiți a-i da săvîrșire cu toate cerutele formalități și a mi-o trimite dină preună cu sineturile ce am fostă dat dumv. în originală, ca să

(1) Până aici de altă mână.

potu urmă cele ce să cuvinu spre a nu să mai întârziia înpietraria moșii. Iară niciun răspuns nu m'am învrednicit de la dumv. De aceia și acumu vă rog pentru aciașta să faceți cumu veți ști mai bine și să dați săvîrșire, ca să știu și eu ce să urmez.

Pentru Băilești scrisesem iarășu dumv. pentru vecinii ce nu au scos sineturile, nici au trimis vechilū, ce să faceți dumv. arătare înscris la tribunalū, arătîndu și soroculū la care să să afle fieșcare înu partia locului, și tribunalulū să urmeze după orînduială, dîndu-le iarășu de știre pentru cia dinu urmă oară, iarū pentru cei din București să scriie la Maria-Logofeție a Dreptății ca să le puie cu hotărîre soroc cîndu să să afle la fața locului, însă trebuie să li să dia fieșcărui de știre mai dinu vreme, și, dacă va mai trece, să face întârziere. De aceia fiindcă ați avut bunătate de a începe, vă rog să stăruiți a să da săvîrșire fără prîlungire, și voi fi cu totul mulțamitorū dumv.

Ca unū frate și slugă

(Fără adresă.)

B. ȘTIRBEI.

VI.

11 Aprilū 1834, București.

Domnulū mieū,

Nu am cuvinte a mulțami dumv. pentru rîdicaria planurilorū moșiiilor Băilești și Drincia și pentru cartia de alegere înu pricina cei dinu urmă moșie; ceru însă iertăciune de întârzieria ce a mijlocit a răspunde dumv., căci mi s'au întîmplat a lipsi la Iaș, și în urmă trebile nu mi-au dat prilejū a mă îndeletnici înu căutaria particularnicilor mele trebī.

Rog deci pe dumv. a binevoi să-mī dați dăslușirile următoare:

1-iū. Dacă la moșia Drincea celelalte părți au rămas toate mulțumite pe hotărnicia dumv., căci ieū numai doă înscrisuri văzu de mulțamire, și acestia neadeverite de tribunal.

2-lia. Pentru dumnealorū Căminaru Ștefanū Bibescu și 2. Logofăt Plenicianu, de rămîne dinu parte-mī altă formalită a îndeplini, afară de a da jalbă și a porni judecată.

3-lia. Pe cine cunoașteți în partia locului pe care așu putia să-lū însărcinezu a fi din parte-mī vechilū, atîtū înaintia tribunalulū Mehedinții, cîtū și la Divanulū sivil de la Craiova; însă așu dori să fie omū destoinic a să pătrunde de toate înprejurările pricinii, a putia parastisi drepturile mele cu o luminoasă deslușire, iar fără sofizme și o dășartă ritorică, și a cunoaște pravila țării, pentru cea ce privește la aciașta prigonire; acestui încredințîndu-i pricina și orînduindu-lū vechil din parte-mī, mă voi filotimisi a-i face toată căzuta mulțamită pentru cheltuiala și ostenele sale.

4-lia. Pentru Băilești, carte de alegere nu s'aû făcutû: de ieste vre o împiedecare saû vre o formalitate a să mai îndeplini, și care ieste aceasta.

5-lia. Înû raportulû judecătoria Doljului către Logofeția Dreptății să arată numai casa răposăților Brîncoveanu și Dinicu Bibescu: s'arû înțelege darû dintr'aciasta că celelalte părți s'aû avut oameni din parte-le la hotărnicia ce ați făcut-o și aû rămas mulțamiți, saû că nu ieste niciun fel de pricină de spre dînșii. Apoi așû dori să știû dacă omû din partia arindașului moșii Rastu nu s'aû aflat față la hotărnicie.

6-lia. Dacă-mi face trebuință a stărui eû pentru orînduire de vechilû dinû partia casei Banulû Brîncovianu saû a altui cuiva ca să fie din preună cu dumv. la fața locului spre a să da carte de alegere, și ce sorocû voiți să li să puie.

7-lia. Copia de sinet pentru moșia Moțățai i Galița, ce i s'aû zis Smărdăștețu, adevărită de răposatulû tată-mieû, de către cine vi s'aû... (lipsește restul).

VII.

7 Augustû 1834.

Cu frățască dragoste mă închinu dumv.

Domnule Otetelișane. Îndeletnicindu-mă și citind cu luare aminte hotărnicia Drincii i a Opișorului și alegeria care ați făcut-o dumv. după dînsa, văzui ca la trăsura d'intîiû de spre Răsărit, adică dela Înfurciturî până la loculû cu rugi, nu-mi dați decîtû stînjini 2.344, în vreme ce hotărnicia cia bătrînă cuprinde stj. 2.618.

Asemenia la trăsura de la mijloc, adică dela Copaçulû Turbure până la loculû Părului, cu vadulû cu pietriși, — nu-mi dați iarăș decîtû stj. 3.240, în vreme ce hotărnicia cuprinde stj. 3.400.

De aceia vă rog să binevoiți a-mi da deslușirile cuviincioase, că osibiria ieste foarte mare și temeiu celû mai statornic ieria a mi să împlini stj. potrivit cu hotărnicia.

Al dumitale
frate și slugă

B. ȘTIRBEÎ.

Cinstitulû dumnealû Grigorie Otetelișanu cu frățască dragoste, la Craiova.

VIII.

21 Dechemvrie 1838.

Cu frățască dragoste.

Amû priimitû serisoaria dv. și cu întristare amû văzutû că pricina Drincii a rămas iarăș și acumû, ei dv. aveți bunătate a adresă la judecătoria cereria

pentru hrisov și luoai măsură pentru a lui tîlmăcire, căci zăbava nu crez să fie mult, și ați putia în 5—6 săptămîni să mergeți la fața locului, să faceți lucraria trebuincioasă, încît să poată judecătoria a da o hotărîre. Iar, de să va mai face iarăș prelungire, o să vă împrăstiați toți fieșcare întru ale sale îndeletniciri, și așa pricina asta să va vecinici fără a lua vre odată sfîrșit. De aciaia vă întorc împlicuite hîrțile ce mi-ați trimis, ca după acelia să scrieți cele de cuviință la judecătorie, îndreptîndu-vă totu într'o vreme prină cuvinte pravilnice și destoinice pentru nevenire-vă la soroc, de vreme ce, după cîte îmi scrieți, să vede că vi s'au făcutu doaă sitații formale.

Cîtu pentru Gorgan, urmiază ca dumv. să faceți planul și să scoateți carte de alegere, și vecinii, chemați fiind la judecătorie, să le iscăliască că s'au mulțămît, dar eu nu am să dau niciun înscris, nici s'a urmat vre odată asemenea obiceiui, nici, firește, peste planul și cartia de alegere nu am a zice mai mult și acestia, fiind iscălite de dv., sînt ca și de mine. De aceia vă rog să vă sîvîrșiți o aciasta fără mai multă întîrziere și cu îngrijire de a să face bună lămurire și a nu mai rămînia vre o pricină de năpăstuire. Iar eu voi rămînia dumv. cu totul îndatorit, ca unu frate și slugă.

B. ȘTIRBEI.

P. S. Fiindcă prină scrisoaria de la 19 Dechemvrie îmi ziceți că portarul carele urmiază să scrie la judecătorie pentru hrisovul Plenicianului, apoi i veți [da] dv. hîrțile și vă veți povățui cum să scrie. Iar din parte-mi să scrie Paharnicului Obedianu, cu toate că d-lui pune toată silința.

IX.

3 Avgustū 1839.

Cu frățască dragoste mă închinu dv.

Arh. Sărdar. Am aflat hotărîria ce s'a dat în prigoniria ce aviam cu d. Plenicianu la moșia Drincia și Opișorul. M'am mulțămît, căci s'au luoat de către judecătorie toate măsurile cele putincioase spre descoperiria a totu ade-vărul și lucraria dv. s'a încredințat prină cercetare la loc de o mădulare a judecătoria față cu Sărd. Plenicianu și cu toate părțile enteresate, și prină primire de carte de blestem dinu partia marturilor, încît nu i-a mai rămas Sărdarului Plenicianu cuvîntu de pricinuire saū de îndoială. Aciastă o cunosc cu totul prietenești rîvnă și osîrdii a dv., de care binevoiți a crede că voi fi pentru totdeauna recunoscătoru dv., ca unu bun frate și slugă:

B. ȘTIRBEI.

Cînstitului d-lui bivū Vel Sărdar Grigorie Otetelișanu, la Craiova.

X.

15 Martie 1840.

Cu frătaşcă dragoste mă închinu.

Frate arh. Sărdar. La hotărîria Înnaltului Divan în prigoniria cu Aga Ștefan Bibescu am stăruit de a să hotărî că la 15 Mai să orînduim ne-greșit amîndoaă părțile hotarnici la fața locului, iar cine nu va veni la acel soroc, să nu i să mai ție în siamă nicîo pricinuire. Vă rog dar ca să binevoiți a desăvîrși lucraria ce ați început și să mai faceți aciaștă jertvă de a vă afla la acel soroc la Drincia, ca să nu le dăm pîrleju de a ne încurca, la care și numai privesc; iar eu voi fi dv. în toată vremea îndatorat ca un frate și slugă

B. ȘTIRBEÎ.

Cinstitului dlui biv Vel Sărdar Grigorie Otetelișanu, la Craiova.

XI.

Cu frătaşcă dragoste.

Arh. Sărdar. Vă împlicuesc hotărîria Înnaltului Divan, rugîndu-mă, frate, ca, mergînd la Craiova, să aveți bunătate a desăvîrși binele ce ați început, și prin știria judecătorii competentă să vă aflați la soroc la fața locului, îngrijind ca, de nu va veni ceialaltă parte, să aveți dovadă formală că dv. ați mers și, adăstînd doaa sau trei zile în zadar, apoi ați plecat. Iar, de va veni, binevoiți a stăruia ca să se îndeplinasă întocmai cereria și duhul hotărîrii Înnaltului Divan.

Ală dumv. plecat

6 Mai 1840.

B. ȘTIRBEÎ.

(Fără adresă.)

XII.

Luni, 13 Mai 1840.

Cu frătaşcă dragoste mă închinu dumv.

Arh. Sărdare, la întîmplare de a nu veni hotarnic și vechil din parte d-lui Agă Bibescu, și de vreme ce ieste orînduită mădular ală judecătorii la fața locului, oară nu ar trebui să se facă și în lipsă Agă Bibescu lucraria cerută prin hotărîria cinstitului Înnalt Divan, pîzîndu-să duhul ieî întru toată întinderea, și pentru ființa adevărului ce să va dovedi în frica lui D-zeu să faceți practica, și dl. judecător raport către tribunal, ca și acesta să raportească Înnaltului Divan? Căci aminteria mi-e tiamă să nu mai găsască pricină de a ne mai duce iarășu pe acolo.

Sîntu al dv. ca un frate și slugă

B. ȘTIRBEÎ.

(Fără adresă.)

XIII.

Domnul meu,

Înnaltul Divan a găsit cu cale ca la sfârșitul aceștii luni Iunie să mai facă cercetare la fața locului despre prigonirea dintre mine cu d. Aga Bibescu, pentru moșia Drincea, unde să fie față prigonitoarele părți, hotarnici din parte-le și o mădulare a judecătorii de Mehedinț; ci, precum ați arătat dintr'un început osebită bunătate către mine, vă rog ca și acum să cumpăniți celelalte lucrări ale dv., încît să puteți a vă afla la Drincea la 29 ale aceștei luni, căci într'alt chip îmi vor amesteca pricina ca să nu o mai pot descurca în veci. Prețuind dv. poziția mea, vă cer și această jertfă din parte-vă, încredințându-vă că vă voi rămînea în veci recunoscător, întocmai

1841, Iunie 1 (?) (1).

ca un frate și slugă

B. ȘTIRBEI.

Cîstitului d-lui biv Vel Paharnic Grigorie Otetelișanu.

(Pecete cu ceară roșie, ruptă.)

XIV.

27 Maiu 1843.

Domnul mieu,

Vă împlicueșc copîia după înscrisul dat de P[ă]h. Măcescu și de judecător pentru cercetaria făcută la Drincia. Aga Bibescu a dat mulțămire pe aciasta, și Înnaltul Divan îmi cere să răspunz de mă mulțumesc sau nu. Dar, cu toate că mie mi să dă ceia ce ceriam, am socotit să aștept mai întîiu povăța dv.

Cu părere de rău am înfăles că dv. nu o să veniți decît mai tîrziu, căci pentru hotărnicia moșii Slobozii mi s'au pus ca la 4 sorociri de la tribunalul Argeșului, și trebue neapărat să mă înfățișaz la 14 Iunie. Binevoiți dar a-mi trimite înscris numele celui ce aş putia orîndui vechil, căci mi l-ați spus și l-amu uitat. Dar mă rog ca să grăbiți a-mi răspunde de loc, căci nu-mi mai rămîne cias de pierdut, până să găsăsc pe om, până să citiască hîrțiile, să miargă la fața locului ca să domiriască de staria pricinii, să știe ce să răspunză la judecătorie și să nu-l încurce potrivnicii miei, încît să li dia o hotărîre care să încurce toate judecătoriile treptelor de mai sus.

Mă iertați, domnul mieu, de supărările ce vă dau, și sîntu alu dv.

Ca un frate și slugă:

B. ȘTIRBEI.

Cei ce au dat jalbă înapotriva mia sîntu Licsandra Mihăiasca și moșnenii ot Vișina (2).

(1) De altă mână, scrisoarea.

(2) Ca termin de comparație facem să urmeze altă scrisoare de boier:

Cu plecăciune.

D. cocoane Gligorașco. Văzū că te'î supăratū asupră-mī, darū eū nu sântū de vină, ci dumnealorū boieri Zătrenī, care pre inū doă sântemū tovarășī la Bărbești, și eū sântū cumpărătorū de puțână vreme, n'amū știință nici cărți să arate stânjini saū semne,—care le-aū văzută și dumnealū Sărdarulū, prea-iubitū fratele dumatle, darū dumnealorū poate să aibă, ca nește veichī moșnenī, și, după făgăduiala ce mi-aū fostū datū dumnealū Stolniculū că să duce afară la Vâlcea, să întâlnească pă fratele dumnealū, să vază de aū săneturī, că dumnealū mi-aū arătatū că nu știe și inū puține zile va triimete răspunsū, și văzū că nici până acumū n'aū mai triimisū. Care erī Sămbătă i-amū și scrisū acolo afară, și acasta aū fostū întârzierea nostră, cu toate că isprăvnicelu mieū s'aū arătatū la dumv., așa imī scrie, că așa i-amū și scrisū eū. Scrisăi și Logofătulū Ilie Dițoiu, omulū mieū, ca împreună cu isprăvnicelu și cu 2, 3 oameni să vie la dumv. ca să arate stă[pă]nirea nostră dinū veichime, fiindcă cărți doveditoare nu sântū dinū par-te-mī, cu toate că noi prigonire cu moșia Drinča n'amū avutū, și, fiind inū mână mea copie după hotărnicia Drinci, amū umblatū totū hotariulū, că amū ținutū cu arenda 3 ani, și așa eramū și poruncitū de dumnealū cc. Bărbuceanu Știrbei, și la alte părți amū văzută călcare, iar aceia la Bărbești întocmai după semne să urmază și stăpânirea. Apoi dum. ești înțeleptū, vei pune innainte toate cele după dreptate și vei face urmare, și năpăstuirī să nu facă la nicio parte. Și iată și acastă scrisoare de la dumnealū Sărdarulū. De urmare voi avea cinstitū răspunsū, și sântū

alū dumatle mai micū și slugă:
Răducanū Fratoștițeanu.

Anu 832, Octovr. 16,
Craiova.

Eū m'amū întimplatū în lucru la zalhană pentru tăerea caprelorū, și dă aceia n'amū pututū veni: triimesăi și dumv. de la zălhană cele sāmuate: să le măncați sănătoși:

20 limbī de capre.

20 rărunchi

20 mușchiuleți.

Dumnealū d. Grigorașco Otetelișanu
cu plecăcune la Drinča.

